

ROYAUME DE BELGIQUE

KONINKRIJK BELGIE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par le Secrétaire d'Etat à la Coopération au développement, le 28 octobre 1999, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 10 avril 1967 portant statut du personnel de la coopération avec les pays en voie de développement", a donné le 24 novembre 1999 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, vierde kamer, op 28 oktober 1999 door de Staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 april 1967 houdende het statuut van het personeel van de coöperatie met de ontwikkelingslanden", heeft op 24 november 1999 het volgende advies gegeven :

EXAMEN DU PROJETPréambule

1. L'alinéa 2 sera rédigé comme suit :

"Vu l'arrêté royal du 10 avril 1967 portant statut du personnel de la coopération avec les pays en voie de développement, notamment l'article 122 anciennement 101, remplacé par l'arrêté royal du 18 mars 1991 et modifié par l'arrêté royal du 11 janvier 1994 et l'article 124 anciennement 102, remplacé par l'arrêté royal du 18 mars 1991;"

2. A l'alinéa 3, il faut écrire :

"Vu l'avis de l'inspecteur des Finances, donné le 18 septembre 1998;"

3. A l'alinéa 6, on omettra le mot "daté".

Le texte néerlandais doit être rédigé en tenant compte de l'observation faite dans la version néerlandaise du présent avis.

.../...

Dispositif

Article 1er

1. De l'accord du fonctionnaire délégué, ce sont l'alinéa 2 (1), points 1 et 4 (2), et l'alinéa 4 de l'article 122 de l'arrêté royal du 10 avril 1967 qu'il est envisagé de remplacer.

2. Par ailleurs, à l'instar du texte de l'article 2 en projet, il serait préférable de ne remplacer au sein des subdivisions précitées que le mot "épouse".

Article 2

Il faut écrire "... aux alinéas 1er et ...".

En ce qui concerne les deux articles examinés, l'attention de l'auteur du projet est en outre attirée sur le risque de confusion qu'est susceptible de provoquer, au détriment de la bonne compréhension d'autres textes en vigueur, la substitution des mots "conjointe ou conjoint" au mot "épouse".

(1) et non le "premier alinéa".

(2) Il serait préférable de renuméroter les subdivisions de cet article 122, alinéa 1er, en 1°, 2°, 3° et 4°.

En effet, le terme "conjoint" désigne actuellement dans le droit positif, aussi bien l'épouse que l'époux, sans distinction de sexe (1).

Pour des motifs de cohérence, il n'est donc pas recommandé d'introduire cette distinction de genre dans la version française, encore qu'elle soit grammaticalement correcte.

Le mot "épouse" et le mot "femme" seront donc remplacés par le mot "conjoint".

Au terme français "conjoint" correspond en néerlandais le terme "echtgenoot", sans distinction de genre.

Article 3

Cette disposition confère un effet rétroactif à l'arrêté en projet, celui-ci devant produire ses effets à partir du 1er janvier 1998.

Dans la mesure où cette rétroactivité ne porte pas atteinte aux droits acquis, elle peut être tolérée.

(1) Voir notamment en ce sens les articles 203, § 2, 220, § 2, 223, 224, § 1er, 731, 745bis à 745septies, 837 et 849 du Code civil.

OBSERVATIONS FINALES

1. Sauf pour l'article 1er, les dispositions du projet doivent être numérotées "Art. 2.", Art. 3.", etc., non "Article 2.", "Article 3.", etc.

2. Dans l'ensemble du texte en projet, il y a lieu de veiller à la ponctuation. A titre d'exemple, lorsqu'une partie d'article est citée dans une disposition, il convient de procéder à cette citation en faisant figurer une virgule après le numéro de l'article et une virgule après la subdivision de l'article qui est citée (1).

3. Le texte néerlandais du projet doit être rédigé en tenant compte des observations faites dans la version néerlandaise, in fine, du présent avis.

(1) voir, notamment, l'alinéa 1er du préambule où on écrira : "Vu l'article 107, alinéa 2, de la Constitution;".

ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

Aanhef

1. Het tweede lid behoort te worden gesteld als volgt :

"Gelet op het koninklijk besluit van 10 april 1967 houdende het statuut van het personeel van de coöperatie met de ontwikkelingslanden, inzonderheid op artikel 122, voorheen 101, vervangen bij het koninklijk besluit van 18 maart 1991 en gewijzigd bij het koninklijk besluit van 11 januari 1994 en op artikel 124, voorheen 102, vervangen bij het koninklijk besluit van 18 maart 1991;".

2. In het derde lid schrijve men :

"Gelet op het advies van de inspecteur van financiën, gegeven op 18 september 1998;".

3. In de Franse versie van het zesde lid behoort het woord "daté" te vervallen.

In de Nederlandse lezing behoort het bepaald lidwoord te vervallen vóór de woorden "Protocol" en "Sector-comité".

.../...

Dispositief

Artikel 1

1. In feite wordt voorgenomen het tweede lid (1), onderdelen 1 en 4 (2), en het vierde lid van artikel 122 van het koninklijk besluit van 10 april 1967 te vervangen. De gemachtigde ambtenaar is het daarmee eens.

2. Overigens zou het beter zijn om, in navolging van het ontworpen artikel 2, in de voornoemde onderverdelingen alleen het woord "echtgenote" te vervangen.

Artikel 2

Men schrijve "... in het eerste, tweede en zevende lid ...".

Wat de Franse versie van de twee onderzochte artikelen betreft, wordt de aandacht van de steller van het ontwerp bovendien gevestigd op de mogelijke verwarring die zou kunnen ontstaan door de vervanging van het woord "épouse" door de woorden "conjointe ou conjoint", hetgeen aan het goede begrip van andere vigerende teksten niet ten goede zou komen.

(1) en niet "de eerste alinea".

(2) Het is verkieslijk de onderverdelingen van dat artikel 122, eerste lid, te vernummen als volgt : 1°, 2°, 3° en 4°.

.../...

Immers, het Franse woord "conjoint" komt thans in het positief recht zowel overeen met de term "épouse" als met de term "époux", zonder onderscheid naar geslacht (1).

Vanwege de onderlinge samenhang is het derhalve niet aan te bevelen om dat onderscheid in woordgeslacht in de Franse versie op te nemen, al is dat onderscheid grammaticaal correct.

De Franse woorden "épouse" en "femme" worden dus vervangen door het woord "conjoint".

Aan het Frans "conjoint" beantwoordt in het Nederlands "echtgenoot", zonder onderscheid naar geslacht.

Artikel 3

Deze bepaling verleent terugwerkende kracht aan het ontworpen besluit, dat uitwerking krijgt met ingang van 1 januari 1998.

In zoverre die terugwerkende kracht de verworven rechten niet schaadt, kan deze worden toegelaten.

(1) Zie in dat verband inzonderheid de artikelen 203, § 2, 220, § 2, 223, 224, § 1, 731, 745bis tot 745septies, 837 en 849 van het Burgerlijk Wetboek.

SLOTOPMERKINGEN

1. Behalve artikel 1, behoren de bepalingen van het ontwerp als volgt te worden genummerd : "Art. 2.", "Art. 3.", enz., en niet "Artikel 2.", "Artikel 3.", enz.

2. In heel de ontworpen tekst behoort op de interpunctie te worden gelet. Bij wijze van voorbeeld, wanneer in een bepaling een deel van een artikel wordt geciteerd, behoort in dat citaat een komma te worden geplaatst na de vermelding van het nummer van het artikel en een komma na de onderverdeling van dat artikel dat geciteerd wordt (1).

3. De Nederlandse tekst van het ontwerp is met veronachtzaming van de wetgevingstechnische voorschriften ter zake van formulering en terminologie gesteld en soms ook grammaticaal incorrect. Deze opmerking geldt onder meer voor het vierde en het vijfde lid van de aanhef, waar telkens "de akkoordbevinding van Onze Minister van ... van ..." moet worden geschreven in plaats van "het akkoord van Onze Minister van ... gegeven op ..." en voor de inleidende volzin van artikel 1, waarin naar Frans model geen inversie voorkomt, respectievelijk vóór de woorden "koninklijk besluit van 18 maart 1991" en de woorden "koninklijk besluit van 11 januari 1994" het bepaald lidwoord ontbreekt en verkeerdelijk het woord "alineea" gebezigd wordt.

(1) zie, inzonderheid, het eerste lid van de aanhef dat behoort te worden gesteld als volgt : "Gelet op artikel 107, tweede lid, van de Grondwet;".

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs
de Heren

R. ANDERSEN,

président de chambre,
kamervoorzitter,

P. LIENARDY,
P. QUERTAINMONT,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

F. DELPEREE,

assesseurs de la
section de législation,
assessoren van de
afdeling wetgeving,

J.-M. FAVRESSE,

Madame
Mevrouw

M. PROOST,

greffier,
griffier.

Le rapport a été présenté
par Mme P. VANDERNACHT, auditeur.
La note du Bureau de coordination
a été rédigée et exposée
par M. B. RONGVAUX, référendaire
adjoint.

Het verslag werd uitgebracht
door Mevr. P. VANDERNACHT, audi-
teur. De nota van het Coördina-
tiebureau werd opgesteld en toe-
gelicht door de H. B. RONGVAUX,
adjunct-referendaris.

La concordance entre la version
française et la version néerlandai-
se a été vérifiée sous le contrôle
de M. R. ANDERSEN.

De overeenstemming tussen de
Franse en de Nederlandse tekst
werd nagezien onder toezicht van
de H. R. ANDERSEN.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

M. PROOST

R. ANDERSEN